

DET KONGELIGE BARNE-
OG FAMILIEDEPARTEMENT

Statsforvalteren i Oslo og Viken
Pb. 325
1502 MOSS

Deres ref

Vår ref

Dato

21/399-2

5. februar 2021

Tildeling av vigselfrett til tros- og livssynssamfunn i overgangsperioden

Ny lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) og tilhørende forskrifter trådte i kraft 1. januar 2021.

I brev til statsforvalterne, datert 22. desember 2020, tok Barne- og familiedepartementet blant annet stilling til spørsmålet om hvilket regelverk søknader og klagesaker som man ikke rekker å ferdigbehandle innen utgangen av 2020, skal behandles etter. Departementet viste til at det er en vanlig overgangsregel at søknader og klager behandles etter reglene som gjaldt da disse ble fremsatt. Videre ble det lagt til grunn at trossamfunn som innvilges registrering etter tidligere lov, og dermed blir omfattet av overgangsordningen i loven § 23 annet ledd, ikke vil kunne få tildelt vigselfrett til ett eller flere medlemmer før samfunnet har blitt registrert på nytt etter den nye trossamfunnsloven.

I dette brevet vil departementet redegjøre nærmere for vurderingen som ligger til grunn for utgangspunktet om at tros- og livssynssamfunn omfattet av overgangsordningen, ikke kan få tildelt vigselfrett for ytterligere medlemmer før samfunnet har blitt registrert på nytt. Departementet vil avslutningsvis komme inn på unntak fra dette utgangspunktet.

Alle eksisterende og nye tros- og livssynssamfunn må registreres i samsvar med det nye regelverket. Det fremgår av overgangsreglene i trossamfunnsloven § 23 andre og tredje ledd:

"Tros- og livssynssamfunn som er registrert eller har mottatt tilskudd etter lov 13. juni 1969 nr. 25 om trdomssamfunn og ymist anna eller lov 12. juni 1981 nr. 64 om tilskott til livssynssamfunn, skal anses registrert i to år etter at loven trer i kraft, likevel slik at

Postadresse
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo
postmottak@bfd.dep.no

Kontoradresse
Akersgt. 59
www.bfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 793

Avdeling
Forbruker-, tros- og
livssynsavdelingen

Saksbehandler
Ashy Pervaiz
22 24 24 68

bare samfunn som har minst 50 medlemmer som oppfyller vilkårene i § 4 første ledd bokstav a til c, kan kreve tilskudd etter § 5.

Vigselsrett som tidligere er tildelt personer i et tros- eller livssynssamfunn, beholdes i inntil to år etter at loven har trådt i kraft, forutsatt at vilkårene i forskrift med hjemmel i § 9, er oppfylt, og tros- eller livssynssamfunnet vedkommende tilhørte da vigselsretten ble tildelt, består."

I Prop. 130 L (2018–2019) *Lov om tros- og livssynssamfunn* fremgår av merknadene til loven § 23 andre ledd at formålet med overgangsperioden er å gi "samfunnene og forvaltningen tid til å henholdsvis søke om registrering og behandle registreringssaker".

Videre fremgår av merknadene til § 23 tredje ledd at det gis

"en overgangsbestemmelse om at vigselsrett som er tildelt personer i tros- og livssynssamfunn før loven her trer i kraft, beholdes i inntil to år. Forutsetningen er likevel at de konkrete kravene til en vigsler som måtte bli stilt i forskrift, for eksempel med hensyn til alder, er oppfylt i denne perioden, og at tros- eller livssynssamfunnet vigsleren tilhørte på tildelingstidspunktet, består. Skal vigselsretten beholdes etter overgangsperioden, må tros- eller livssynssamfunnet først registreres etter loven § 4 og vigsleren deretter tildeles vigselsrett på nytt etter loven § 9".

Departementet legger på bakgrunn av ordlyden i § 23 tredje ledd til grunn at videreføring av vigselsrett i overgangsperioden begrenser seg til allerede eksisterende "(v)igselsrett som tidligere er tildelt personer i et tros- eller livssynssamfunn". Bestemmelsen gjelder med andre ord ikke tildeling av vigselsrett til nye vigslere i tros- eller livssynssamfunn som er omfattet av overgangsordningen. Lovens forarbeider tilsier at formålet med overgangsreglene er å gi samfunnene og forvaltningen tilstrekkelig tid til å kunne innrette seg etter de nye reglene, og at det i denne overgangsperioden er hensiktsmessig at samfunnene beholder visse sentrale rettigheter, som for eksempel vigselsrett for allerede godkjente vigslere.

Tros- og livssynssamfunn som har behov for nye vigslere, har under enhver omstendighet anledning til å fremme søknad om registrering etter ny trossamfunnslov. Når registreringssøknaden eventuelt er blitt innvilget, vil samfunnet kunne søke om tildeling av vigselsrett til nye vigslere.

Departementet har på denne bakgrunn kommet til at tros- og livssynssamfunn som er omfattet av overgangsordningen, som hovedregel ikke kan få godkjent nye vigslere før samfunnet har blitt registrert på nytt etter den nye trossamfunnsloven.

Etter departementets oppfatning vil det likevel være grunnlag for å gjøre unntak i de tilfeller hvor det ble sendt inn melding om ny forstander i trossamfunn eller om ny seremonileder i livssynssamfunn før ikrafttredelse av den nye trossamfunnsloven.

Statsforvalter skal fra 1. januar 2021 ikke lenger godkjenne forstandere i trossamfunn, da funksjonen er fjernet i det nye regelverket. Tildeling av vigselsrett i trossamfunn har vært knyttet til forstanderrollen etter tidligere lovgivning. Departementet legger derfor til grunn at melding om ny forstander som har blitt sendt inn før 1. januar 2021, i tråd med vanlig overgangsregel, kan anses og behandles som søknad om tildeling av vigselsrett. Det vil si at i de tilfeller hvor meldingen ble fremsatt før ikrafttredelse av ny lov, kan vigselsrett tildeles, forutsatt at de konkrete kravene til en vigsler er oppfylt. Tilsvarende vil gjelde for melding om ny seremonileder i livssynssamfunn som har blitt sendt inn før 1. januar 2021.

Med hilsen

Ellen Ur (e.f.)
avdelingsdirektør

Ashy Pervaiz
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal
Statsforvaltaren i Rogaland
Statsforvaltaren i Vestland
Statsforvalteren i Agder
Statsforvalteren i Innlandet
Statsforvalteren i Nordland
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Statsforvalteren i Trøndelag
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark